

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Νεοφύτου Βάμβα 6 (3ος όροφος), 10674 Αθήνα, τηλ: 210 7233221-2; φαξ: 210 7233217;

e-mail: info@nchr.gr, website: www.nchr.gr

Απόφαση για το θέμα του ελέγχου των
Ανεξάρτητων Αρχών και των θεσμών προστασίας των Δικαιωμάτων
του Ανθρώπου*

1. Το τεθέν ζήτημα νέας ρύθμισης του ελέγχου των Ανεξάρτητων Αρχών, από τον επίσημο τρόπο που παρουσιάσθηκε, από τις επικρίσεις κάποιων συγκεκριμένων αποφάσεων επιτροπών και από τις προταθείσες τροποποιήσεις των σήμερα ισχυουσών ρυθμιστικών διατάξεων, επιβεβαιώνει πως προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία και εξέλιξη του θεσμού αυτού είναι η ανεκτικότητα της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας, ακόμα και όταν κάποτε οι Αρχές αυτές παίρνουν θέσεις διαφορετικές από τις κυβερνητικές.

Ο λόγος όμως ύπαρξης αυτών των Αρχών είναι ακριβώς η εκτός πολιτικής εξουσίας ρύθμιση μερικών συγκεκριμένων καταστάσεων και ο έλεγχος των διοικητικών μέτρων και ιδίως της εφαρμογής τους. Η ίδια δε η πολιτική εξουσία, έχει εκχωρήσει το χειρισμό κάποιων συγκεκριμένων θεμάτων, ιδιαζόντως λεπτών και πολύπλοκων –λόγω της τεράστιας τεχνολογικής προόδου– αλλά και συνδεδεμένων με μεγάλα οικονομικά συμφέροντα σε υπερκομματικές προσωπικότητες που διαθέτουν ειδικές γνώσεις και μακρά σταδιοδρομία εκτός κομματικών σκοπιμοτήτων και διαπλοκών.

2. Τα προταθέντα επισήμως μέτρα οδηγούν στη μείωση της ανεξαρτησίας των Αρχών αυτών. Η εκλογή των μελών τους από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής του άρθρου 13 του Κανονισμού της Βουλής¹ με συναίνεση ή το λιγότερο με

---

*Η εν λόγω απόφαση υιοθετήθηκε κατά πλειοψηφία από την Ολομέλεια της ΕΕΔΑ, της 3^{ης} Μαΐου 2007. Εισηγήτρια ήταν η Καθηγ. Α. Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου, μέλος της ΕΕΔΑ, Πρόεδρος του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

¹ Άρθρο 13, παρ. 1: Η Διάσκεψη των Προέδρων αποτελείται από τον Πρόεδρο και τους διατελέσαντες Προέδρους της Βουλής, εφόσον έχουν εκλεγεί Βουλευτές, τους Αντιπροέδρους της Βουλής, τους Προέδρους των διαρκών επιτροπών, τον Πρόεδρο της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και έναν ανεξάρτητο Βουλευτή, ως εκπρόσωπο των ανεξαρτητών, εφόσον ο αριθμός αυτών είναι τουλάχιστον πέντε (5).

ποσοστό 4/5,² επιτρέπει να εκλεγούν προσωπικότητες γενικής αποδοχής. Σημειωτέον ότι η Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής έχει, από τη συγκρότησή της, το μεγαλύτερο δυνατό βαθμό κύρους και κομματικής αντιπροσωπευτικότητας. Αντίθετα, η εκλογή μελών των Ανεξάρτητων Αρχών με απλή πλειοψηφία θα σήμαινε δυνατότητα εκλογής προσωπικοτήτων κυβερνητικής έγκρισης.

Όσον αφορά τον κοινοβουλευτικό έλεγχο, που προβλέπει το άρθρο 101Α του Συντάγματος, ρυθμίζεται σαφώς από το άρθρο 138Α του Κανονισμού της Βουλής, είναι αρκετά εξασφαλιστικός υπερκομματικού κοινοβουλευτικού ελέγχου αφού σ' αυτόν μετέχουν οι αρμόδιες επιτροπές της Βουλής που ενημερώνουν και τον αρμόδιο, εκάστοτε, Υπουργό.³ Ο κοινοβουλευτικός έλεγχος της αρμόδιας Επιτροπής αφορά το κατά πόσο οι Ανεξάρτητες Αρχές επιτελούν το έργο τους και λειτουργούν στο πλαίσιο της νομιμότητας. Αντίθετα, έλεγχος της σκοπιμότητας και της ορθότητας των πάσης φύσεως αποφάσεων τους δεν νοείται.

Το προταθέν μέτρο ίδρυσης Ειδικής Επιτροπής της Βουλής η οποία θα έχει ως αντικείμενο τη συνεχή παρακολούθηση του έργου των ανεξαρτήτων επιτροπών, στην οποία θα λογοδοτούν 5 τουλάχιστον φορές σε κάθε σύνοδο οι Πρόεδροι των Ανεξάρτητων Αρχών, δίνει την εντύπωση συνεχούς κηδεμονίας, η οποία προσκρούει στην απαιτούμενη βασική ιδιότητα των αρχών αυτών που είναι η ανεξαρτησία.

Σημειωτέον ότι ο έλεγχος νομιμότητας με προσφυγή ενώπιον του ΣτΕ είτε εκ μέρους προσώπου θιγομένου είτε του ίδιου του Υπουργού, υφίσταται και σήμερα.

3. Εκείνο που η ως τώρα εμπειρία μας υποδεικνύει ως αναγκαίο, είναι κατά τη γνώμη μας, η υποστήριξη και ενίσχυση κάθε είδους σ' αυτές τις Αρχές, που οι καθημερινά ερχόμενες σε φως διαπλοκές καθιστούν περισσότερο αναγκαίες. Η αντιδικία μαζί τους όταν η πολιτική γραμμή διαφέρει, έχει αρνητική επίδραση στην ουσιαστική απόδοσή τους. Η θητεία τους, άλλωστε, δεν είναι τόσο μακρά και η τυχόν μη ανταπόκριση κάποιου μέλους στα καθήκοντά του και η εκλογή νέου

---

² Άρθρο 14, εδ. (δ) Κανονισμού της Βουλής.

³ Άρθρο 138 Α: 1. Κάθε ανεξάρτητη αρχή υποβάλλει τον Οκτώβριο κάθε έτους έκθεση για το έργο της στον Πρόεδρο της Βουλής. Ο Πρόεδρος της Βουλής διαβιβάζει την έκθεση στη μόνιμη επιτροπή θεσμών και διαφάνειας ή στην αρμόδια διαρκή επιτροπή ή και σε συνιστώμενη κατά περίπτωση από τη Διάσκεψη των Προέδρων επιτροπή. 2. Η αρμόδια διαρκής επιτροπή, η μόνιμη επιτροπή θεσμών και διαφάνειας και η συνιστώμενη, τυχόν, κατά περίπτωση επιτροπή υποβάλλουν στον Πρόεδρο της Βουλής τα πορίσματα των συζητήσεών τους για το έργο κάθε ανεξάρτητης αρχής, ο οποίος τα αποστέλλει στον αρμόδιο Υπουργό και την ελεγχόμενη αρχή. Στο πόρισμα περιλαμβάνεται και η γνώμη της μειοψηφίας. Το άρθρο 43Α παρ. 6 εδάφιο πρώτο εφαρμόζεται αναλόγως.

κατά τη λήξη της θητείας του από την Επιτροπή των Προέδρων της Βουλής – με την πλειοψηφία των 4/5 – είναι ευχερής.

Αθήνα, 3 Μαΐου 2007